

Εναντίον της Ευρωβουλής

Η Ευρώπη δεν διαθέτει Κοινοβούλιο.

Διαθέτει μια προσωμοίωση Κοινοβουλίου.

Κτίρια υπάρχουν. Εκλογές γίνονται. Υπουργίφιοι εκλέγονται από όλη την Ευρώπη και περιχαρείς καταλαμβάνουν τη θέση στην οποία τους έστειλε το εικλογικό σώμα της χώρας τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Κι όμως. Θα ισχυριστώ ότι η Ευρώπη δεν διαθέτει Κοινοβούλιο. Διαθέτει μια προσωμοίωση Κοινοβουλίου η οποία, δυστυχώς, απλώς επιβεβαιώνει την απουσία Βουλής των Ευρωπαίων.

Μήπως είμαι υπερβολικός; Δεν έχει κατακτήσει το δικαίωμα η Ευρωβουλή να απορρίπτει νόμους που της στέλνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (δηλαδή το διακυβερνητικό ανώτατο όργανο της Ε.Ε.); Δεν έχει αποκτήσει το δικαίωμα να απολύει οιλόκληρη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

Κάποιοι θα θέσουν κι άλλα ερωτήματα, περισσότερο γεω-πολιτικο-οικονομικά. Π.χ. σε έναν παγκομιοποιημένο κόσμο, τι κυριαρχία μπορεί να έχει ο ελληνικός λαός, ο κυπριακός ή ο ισλανδικός; Σε έναν κόσμο όπου πασχίζουμε να τα βάλουμε με τη θαυματουργή Κίνα, την Ινδία του 1 δισ., την ανερχόμενη Λ. Αμερική, με τις ίδιες της ΗΠΑ, δεν διαθέτουμε περισσότερη κυριαρχία μέσω αυτής της «κολοφονίτικης» Ευρωβουλής ή μέσω της Ε.Ε. γενικότερα; Μήπως, τελικά, τα μνημόνια και τα σύμφωνα σταθερότητας, όσο ανότατα και απαξιωτικά και να είναι για την εθνική ανεξαρτησία και τη λαϊκή κυριαρχία, αποτελούν ένα σχετικά χαμηλό κόστος, όταν αναλογιστούμε τα σφέλη που μας δίνει η Ε.Ε. όπως είναι σήμερα δομημένη;

Κάποιες θεωρούσαμε ότι υπέρ πάντων πρέπει να τίθεται η κοινοβουλευτική δημοκρατία. Στην Ευρώπη, όμως, φαίνεται ότι έχουμε ξεχάσει πλήρως τη βασική αρχή της φιλελεύθερης, κοινοβουλευτικής δημοκρατίας: ότι, δηλαδή, οι κανόνες, οι νόμοι που μας διέπουν, είτε αυτό λέγεται Εθνικό Σύνταγμα είτε Ευρωπαϊκές Συνθήκες, απαιτούν πολιτική νομιμοποίηση. Και η πολιτική αυτή νομιμοποίηση, τουλάχιστον σε μια δημοκρατία, μόνο από ένα συμπαγές εκλογικό σώμα μπορεί να προκύψει.

Στις Βρυξέλλες, στο Στρασβούργο, και σήμουρα στο Βερολίνο ή στη Φρανκφούρτη, αυτή την απλή αρχή την έχουν γράψει στα παλαιότερα των υποδημάτων τους. Θα με ρωτήσετε: δεν παίζει η Ευρωβουλή αυτόν το ρόλο; Η απάντησή μου είναι: όχι, όχι και όχι! Το ερώτημα από μόνο του, αναδεικνύει μια βαθιά άγνωστη μεταξύ (α) της πολιτικής νομιμοποίησης και (β) της ισχύος.

Μια Βουλή είναι κυριαρχη, ακόμα κι αν δεν είναι ιδιαίτερα ισχυρή, όταν αποτελεί τη μοναδική πηγή νόμων και νομοθετικής εξουσίας. Η Ε.Ε. δεν διαθέτει μια τέτοια Βουλή σήμερα. Οι νόμοι της Ε.Ε. προτείνονται όχι από το Ευρωκοινοβούλιο αλλά από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο δεν λογοδοτεί ποτέ και σε κανέναν. Κι αν μου απαντήσετε ότι το κάθε μέλος του λογοδοτεί στο εθνικό του Κοινοβούλιο, θα σας ανταπαντήσω ότι είστε εκτός θέματος. Ξέρουμε καλά τι λένε οι κυβερνητικοί μας εκπρόσωποι όταν επιστρέφουν από συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου: «Κάναμε ό,τι μπορούσαμε. Εμείς θέλαμε διαφορετική απόφαση του Συμβουλίου, αλλά τι μπορούσαμε να κάνουμε!». Προσέξτε, αγαπητοί αναγνώστες, ότι αυτό μπορούν, δυνητικά, να το πουν όλα τα μέλη του Συμβουλίου στα μέλη των εθνικών τους Κοινοβουλίων. Ως σώμα, όμως, δεν ελέγχονται από κανέναν, και βεβαίως ούτε από τη λεγόμενη Ευρωβουλή. Έχετε ξανακούσει Κοινοβούλιο που ούτε να μπορεί να προτείνει νόμους αλλά ούτε και να ελέγχει το σώμα που προτείνει τους νόμους;

Όσο για το επιχείρημα ότι κι έτσι να είναι τα πράγματα, καλύτερα είναι ένα μικρό κράτος να έχει εκχωρήσει την κυριαρχία του σε αυτά τα υπερεθνικά σώματα παρά να την κρατά για τον εαυτό του, όταν είναι τόσο ισχνό και αδύναμο που η κυριαρχία του να μην αξίζει τίποτα. Πρόκειται για επιχείρημα, θα μου επιτρέψετε να πω, που θα έπρεπε να μας κάνει ξέλλους. Θα δεχόμαστον ποτέ το επιχείρημα ότι ένα αδύναμο άτομο πρέπει να απεμπολήσει την ανθρώπινα δικαιώματά του (δεδομένου ότι αδυνατεί να τα απαιτήσει) επειδή στέρειται αρκετής ισχύος; Θα ισοδυναμούσε με απαξιωση της αρχής της ελευθερίας του ατόμου. Με μια νιτσεϊκή θριαμβολογία υπέρ της ισχύος.

Για να το πω διαφορετικά, μικρά κράτη, όπως η Ισλανδία, έχουν επιλογές εντός των περιορισμών που ορθώνουν την φύση και τη υπόλοιπη ανθρωπότητα. Όσο περιορισμένες και να είναι αυτές οι επιλογές, το ισλανδικό Κοινοβούλιο διατηρεί σήμερα την απόλυτη έξουσία (α) να ελέγχει την εκτελεστική έξουσία ως προς τις αποφάσεις που η κυβέρνηση της χώρας λαμβάνει εντός των περιορισμών που της επιβάλλει ο υπόλοιπος κόσμος και (β) να αλλάζει οποιονδήποτε νόμο του κράτους θέλει. Η Ελλάδα δεν έχει αυτήν τη δυνατότητα. Όμως ούτε και η Γαλλία τη διαθέτει!

Να γιατί ισχυρίζομαι ότι η μικρή Ισλανδία διαθέτει Κοινοβούλιο, ενώ η τεράστια Ε.Ε., η Ευρώπη, η κρατική Γαλλία, η περίφανη Ιταλία, η τέως αυτοκρατορική Ισπανία και, βεβαίως, η εξαθλιωμένη Ελλάς δεν διαθέτουν Βουλή, καθώς το εθνικό τους Κοινοβούλιο έχει απολέσει την κυριαρχία του και η Ευρωβουλή δεν την έχει αποκτήσει.

Τίποτε από τα παραπάνω δεν αποτελεί επιχείρημα για έξοδο από την Ε.Ε. Αποτελεί απλώς διαπίστωση ότι η Ε.Ε. έχει καταλύσει βασικές αρχές της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Και πώς η Ευρωβουλή είναι μια παραδία Κοινοβουλίου που αποτελεί μομφή, και ντροπή, για την Ευρωπαϊκή μας Ένωση.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΑΝΗ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗ

Επίτροπος
Ευρωπαϊκού Συμβουλίου